

Презентація

Підготувала

Ст. гр. ТЕМС – 32

Мозуль Олена

Перевірив

Герасименко В.С.

Біржа - це організований, регулярно діючий ринок, на якому відбувається торгівля цінними паперами, оптова торгівля товарами за стандартами чи зразками, валютою за цінами, які офіційно встановлюються на основі попиту та пропозиції.

Види біржової торгівлі:

- Товарні;
- Товарно-сировинні;
- Фондові;
- Валютні біржі;
- Біржі праці.

Основні тенденції розвитку світової біржової торгівлі.

- Історію світової біржової торгівлі умовно можна поділити на п'ять етапів.

На першому етапі (з 1531 р.)

біржова торгівля здійснювалася тільки у деяких країнах, мала локальний характер. На товарних біржах у цей період укладалися угоди тільки на реальний товар з негайним постачанням, розрахунки здійснювались, як правило, готівкою. Асортимент товарів був досить великим: практично усі види сільськогосподарської продукції, вироби домашнього виготовлення, текстильна сировина і вироби, лісоматеріали, метали і ряд інших товарів.

На другому етапі (з 1830 р.)

почали укладатися угоди на реальний товар з постачанням у майбутньому. Найбільшою мірою потреба в таких угодах виникла при торгівлі сільськогосподарською продукцією, виробництво якої має сезонний характер. У процесі таких угод продавці та покупці заздалегідь погоджували кількість, ціну і терміни майбутніх постачань певних видів товарів.

Третій етап (з 1865 р.)

розвитку біржової торгівлі пов'язаний із впровадженням у біржову практику угод на термін, в основі яких лежить ф'ючерсний контракт (ф'ючерс). Залучення в біржову торгівлю товарів, що піддаються стандартизації, дало можливість стандартизувати їх якісні та кількісні параметри. Уперше типовий контракт був розроблений у 1865 р. на Чиказькій товарній біржі, його назвали «ф'ючерсний». У контракті були стандартизовані якість, розмір партії товару, строки та місце його доставки. Об'єктом купівлі-продажу став не реальний товар, а контракт на нього.

Четвертий етап (з 1920 р.)

- розвитку біржової торгівлі пов'язаних з розробкою і впровадженням механізму страхування цінового ризику (хеджування). Нестійкість біржової кон'юнктури приводить до того, що ціни за угодами з реальним товаром з постачанням у майбутньому періоді, погоджені в момент їх укладання, можуть істотно змінитися до моменту виконання зобов'язань за угодою. У результаті цього одна зі сторін (покупець або продавець) буде зазнавати фінансових утрат. Механізм хеджування дозволяє зняти ціновий ризик або мінімізувати його. Уперше механізм хеджування був практично реалізований у 1920 році на біржах США при закупівлі бавовни, яку відправляли у Великобританію.

П'ятий етап (з 1984 р.)

- розвитку біржової торгівлі пов'язаний з виникненням нового виду угод - опціонних, у процесі здійснення яких продаються - купуються не самі товари або ф'ючерсні контракти, а тільки права на них за визначену премію. Перші опціонні угоди були укладені на Чиказькій товарній біржі на сою і кукурудзу відповідно в 1984 і 1985 рр.

- На сучасному етапі світову біржову торгівлю представляють 50 товарних бірж. Основний обсяг торгівлі приходить на США - 84 % загального обсягу світової біржової торгівлі, на біржі Великобританії - 8% і на біржі Японії - 6 %.

- До біржових країн прийнято відносити також: Канаду, Австралію, Бразилію, Францію, Німеччину. У деяких країнах немає товарних бірж (Італія, Іспанія, Греція, Туреччина, Португалія).

ФУНКЦІЇ БІРЖІ

Функції бірж залежать від умов, у яких вони формуються і діють. Зокрема виділяють:

- *Класичні* (основні і допоміжні), які властиві для бірж ринкової економіки;
- *перехідні* - для бірж періоду становлення ринкових відносин.

Біржова структура в ринкових умовах передбачає:

- уніфікацію контрактів, що обумовлює біржову спекуляцію, специфічний біржовий оборот;
- уніфікацію товару, його стандартизацію, що є основою уніфікації контрактів тощо.

Класичні функції бірж.

Основні:

- концентрація попиту і пропозиції в одному місці, шляхом залучення до біржових угод максимальної кількості учасників, що сприяє збалансованості біржових товарів, формує реальний інформаційний простір, який регулює оптимальні обсяги як виробництва, так і споживання. Одним із важливих моментів у цьому зв'язку є формування мережі регіональних бірж;
- формування ринкових цін на основі співвідношення попиту і пропозиції, оскільки біржа як "лабораторія цін" характеризує поточне співвідношення попиту і пропозиції, умови поставки, сплату та інші складові, що формують ефективність біржової торгівлі;
- прискорення товарообігу з урахуванням світового розподілу праці;

- регулювання оптового товарообігу, оскільки, спираючись на ринкові закони, існує можливість його упорядкування, найбільш ефективними шляхами здійснювати просування товарів від виробника до споживача при мінімізації пов'язаних з цим витрат;
- кваліфіковане посередництво між покупцем і продавцем завдяки участі на біржах досвідчених посередників, які володіють інформацією про біржову кон'юнктуру, що обумовлює прискорення товарних та грошових потоків у виробництво продукції певних обсягів тощо;
- зближення продавців і покупців у просторі і часі виявляється в активному просуванні біржової торгівлі на регіональні товарні ринки та взаємоузгодженні поточних і перспективних інтересів продавців та покупців через механізм форвардних і ф'ючерсних угод;

Засновники біржі – це, як правило, члени ініціативної групи, що є організаторами її створення.

- Засновники біржі формують з власних внесків статутний фонд, призначений для придбання основних фондів, формування оборотних засобів та резервного фонду, достатнього для страхування ризиків.

- Членами товарної біржі є *засновники*, а також прийняті до її складу згідно зі статутом біржі вітчизняні та іноземні юридичні й фізичні особи, які зацікавлені у придбанні, реалізації та обміні профільної для біржі продукції на постійній основі.
- У разі прийняття нового члена біржі на місце, що звільнилося, або, як виняток, на додатково створене місце він має права і обов'язки засновника.

Класифікація бірж.

- Для кращого розуміння особливостей роботи бірж їх необхідно класифікувати, тобто об'єднати в певні групи, відповідно обраною ознакою класифікації. (Під ознакою класифікації слід розуміти характерні, відмінні особливості, що дозволяють об'єднувати функціонуючі біржі у певні групи.)

До ознак класифікації бірж належать:

- вид біржового товару;
- принцип організації (роль держави в організації біржі);
- правове становище (статус біржі);
- (форма участі відвідувачів у біржових торгах;
- номенклатура товарів, що є об'єктом біржового торгу;
- місце і роль в світовій торгівлі;
- сфера діяльності;
- переважний вид біржових угод;
- характер діяльності.

- Біржа володіє досить широкими правами. Вона має право визначати в рамках законодавства порядок і правила діяльності на ній, а їх порушення здатне викликати серйозні наслідки. Біржі також визначають перелік товарів, що реалізуються на них, розробляють власні біржові стандарти, типові біржові контракти, приймають рішення з біржових спорів, припиняють на певний час торгівлю, встановлюють плату за свої послуги, накладають санкції за порушення статуту і правил торгівлі. Крім цього, кожна біржа має право вирішувати ці та багато інших питань на власний розсуд. Це свідчить, що на різних біржах правила і вимоги неоднакові.

Дякую за
увагу!